

**Obrazac za dostavu primjedbi na prijedlog izmjena i dopuna
Općih uvjeta opskrbe plinom**

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naziv prijedloga propisa ili akta	<i>Izmjene i dopune Općih uvjeta opskrbe plinom</i>
Naziv tijela nadležnog za izradu prijedloga	<i>Hrvatska energetska regulatorna agencija</i>
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika zainteresirane javnosti	Gradska plinara Bjelovar d.o.o.
Adresa predstavnika zainteresirane javnosti	Ulica blajburških žrtava 18, 43000 Bjelovar
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Srećko Ezgeta dipl.ing.
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	15.000 pravnih i fizičkih osoba potrošača prirodnog plina na distribucijskom sustavu GPB
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti ili anonimno (upisati + ispred izabrane opcije)	+ <i>Objava s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti</i>
	<i>Anonimna objava</i>
Datum izrade:	27.07.2021.

(potpis ovlaštene osobe)

Napomene:

1. U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta te primjedbe i prijedlozi za pojedine članke. Tablice se mogu slobodno proširivati.
2. Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati.
Obrasci se šalju na adresu
Hrvatska energetska regulatorna agencija
„za savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

Načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta

Prijedlogom ovih Izmjena i dopuna ovih Općih uvjeta (u daljem tekstu OU) smatramo da nije postignuta svrha bolje i kvalitetnije usluge za krajnje kupce, kao niti za distributere, niti opskrbljivače prirodnim plinom na distribucijskim sustavima, već se sa stvarnih podataka dobivenih očitanjem plinomjera prelazi na procijene očitavanja plinomjera na zadnji dan u mjesecu koje će dovesti do velikog nezadovoljstva krajnjih kupaca i velikog broja reklamacija. Postavlja se i pitanje dostave očitavanja stanja plinomjera od strane krajnjeg kupca ako se ono mora svesti na zadnji dan u mjesecu.

Naše je mišljenje da ovakav sustav koji počiva na stanju plinomjera na zadnji dan u mjesecu moguće ostvariti samo i isključivo uz ugradnju „smart meteringa“ kod svih krajnjih potrošača priključenih na distribucijski sustav, a poznato je svima da se u ovom trenutku ne nalazimo na takvoj tehnološkoj razini. Procjena potrošnje na kraju svakog mjeseca kojom bi se očitavanja plinomjera svela na zadnji dan u mjesecu akumulirati će tu pogrešku, a povijesni podaci potrošnje na zadnji dan u mjesecu ne postoje jer su očitavanja plinomjera rađena sukladno važećim Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava (u daljem tekstu MPPDS) i ona nisu svedena na zadnji dan u mjesecu. Postojeći software-i koje koriste distributeri ne podržavaju takvu mogućnost da se procjenjuju očitavanja plinomjera, a poglavito kako je u ovim liD OU propisano sva očitavanja plinomjera koja nisu izvršena na zadnji dan u mjesecu da se moraju svesti procjenom na zadnji dan u mjesecu, uz veliku promjenu da se takvi podaci više ne dostavljaju opskrbljivaču nego operatoru tržišta plinom, te je primjena ovakve odredbe u tako kratkom roku prilagodbe do 01.10.2021. uz nepoznati dan stupanja na snagu ovih liD OU više nego upitna.

Operator transportnog sustava i voditelji bilančnih skupina iz podataka koje će prema prijedlogu novih liD MPPDS distributeri morati unositi u ROMM imaju mogućnost dobivanja podataka temeljem „preračunavanja i procjena“ kakve god žele u svrhu obračuna svoje usluge ali distributeri, opskrbljivači i potrošači do stvaranja tehničkih preduvjeta, tj. ugradnje 100% daljinskog očitavanja kod svih potrošača, ne bi trebali temeljiti svoje obračune i račune za plin na procjenama već na stvarnim podacima dobivenim očitanjem plinomjera jer je to u skladu i sa Zakonom o zaštiti potrošača.

Postupak reklamacija i razmjene podataka između opskrbljivača i distributera nepotrebno se komplicira i usporava.

Istovremeno prelazak obračuna energije sadržane u izmjerenom volumenu plina sa donje ogrjevne vrijednosti H_d na gornju ogrjevnu vrijednost H_g , koji sam po sebi ne bi trebao biti problem, dodatno se nepotrebno komplicira zbog promjene referentnih uvjeta pri kojima se utvrđuje kvaliteta plina sa (15/15 °C) na (0/25 °C) zbog čega se prijedlogom cijelog paketa ovih propisa od MPPDS, ovih OU, te Mrežnih pravila transportnog sustava (u daljem tekstu MPTS) uvodi novi faktor korekcije volumena plina na 0 °C koji se primjenjuje kod svih krajnjih potrošača, odnosno cca 710.000 krajnjih potrošača, prirodnog plina u RH.

UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/703 od 30. travnja 2015. o uspostavi mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka propisuje način razmjene podataka kod prekogranične trgovine, te se koristi za trgovinu plinom na europskom tržištu i zakup transportnih kapaciteta izvan Hrvatske, te zakup kapaciteta na interkonekcijama sa Slovenijom i Mađarskom, kao i uvjete za izradu statističkih izvještaja za potrebe različitih nacionalnih i europskih tijela (Državni zavod za statistiku, ACER, CEER i EUROSTAT) kako bi se svi podaci sveli na iste referentne uvjete. Međutim, ova Uredba ni na koji način ne propisuje da nacionalna zakonodavstva trebaju mijenjati zakonsko mjeriteljstvo, odnosno standardne referentne uvjete mjerenja isporučenih količina plina. Čak što više prema našim saznanjima sva europske zemlje izuzev Poljske koriste standardne mjeriteljske uvjete 15 °C i 1013,25 hPa, dok jedino Poljska koja koristi normalne mjeriteljske uvjete 0 °C i 1013,25 hPa iste koristi samo za rotacijske plinomjere i korektore obujma, te plinomjere s mješom bez temperaturne kompenzacije (za sve plinomjere s temperaturnom kompenzacijom referentni uvjeti su 15 °C). Tako da je svođenje mjerenih podataka s plinomjera sa 15 °C na 0 °C nepotrebno opterećivanje cijelog sustava uključujući i krajnje kupce kada se potpuno isti rezultat dobiva svođenjem ogrjevne vrijednosti H_g (0/25 °C) na referentne standardne uvjete isporuke 15 °C, 1013,25 hPa. Isto je vidljivo i iz analize koju je RGN napravio na zahtjev HERA-e „*POP RATNI DOKUMENT UZ UPITNIK O POTENCIJALNOJ PROMJENI PARAMETARA STANDARDNE KVALITETE PLINA U REPUBLICI HRVATSKOJ*“ strana 35, Slika 17. „*Usporedba obračuna energije korištenjem gornje i donje ogrjevne vrijednosti na pojedinim dijelovima plinskog tržišta u članicama Europske unije i Hrvatskoj*“ iz kojeg je isto tako vidljivo da se i u članicama EU ne koristi ista ogrjevna vrijednost na razini transporta plina i na razini opskrbe krajnjih kupaca na distribucijskim sustavima.

Dakle prema našem mišljenju nema zapreka da se prijeđe i na razini distribucijskih sustava s H_d na H_g , u koliko je to potrebno, ali bez potrebe da se narušava cijeli mjeriteljski sustav RH. Predlažemo da se promjene referentnih uvjeta za utvrđivanje H_g (0/25 °C) provedu korekcijom ogrjevne vrijednosti plina na referentne standardne uvjete isporuke 15 °C, a ne korekcijom izmjerenih količina plina (volumena). Time bi se postigao isti cilj ali bez potrebe da se time zamara cijeli plinski sustav i 710.000 krajnjih potrošača.

Smatramo da treba korigirati ogrjevnu vrijednost na standardne mjeriteljske uvjete, a ne korigirati obujam plina utvrđen ispravno umjerenim plinomjerom pri čemu:

Energija sadržana u plinu u kWh dobiva se množenjem obujma plina $O_{(15\text{C})}$, utvrđenog mjerenjem na plinomjeru i korigiranog na standardne mjeriteljske uvjete 15 °C i 1013,25 hPa, s ogrjevnom vrijednošću H_g (15/25 °C), a izračunava se na način:

$$E \text{ (kWh)} = O_{(15 \text{ C})} \times Hg_{(15/25 \text{ C})}$$

$$Hg_{(15/25 \text{ C})} = \frac{1}{0,9476} \times Hg_{(0/25 \text{ C})}$$

Privitak:

- dopis tvrtke Berhe dobavljača plinomjera u RH
- Analiza RGN na zahtjev HERA-e – str. 35 - Slika 17

Smatramo da u točki 18. Prilogu 2. Kvaliteta opskrbe plinom treba ograničiti dnevni broj naloga koji Opskrbljivač može zadati ODS.

Isto tako smatramo da treba dodati točku 18.a. kad Krajnji kupci koji ne dozvoljavaju i sprječavaju izvršenje Obustave isporuke plina po nalogu Opskrbljivača, te trebaju u istom iznosu biti kažnjeni i nadoknaditi troškove Operatoru distribucijskog sustava za ne izvršenja naloga, jer mnogi plinomjeri su nedostupni i bez suglasnosti Krajnjeg kupca ne mogu se provesti.

Što se tiče promjene propisane Kvalitete plina kojom se više ne propisuju maksimalne količine metana, etana, propana i viših ugljikovodika ne možemo dati kvalificirane primjedbe jer za to nemamo dovoljno informacija.

To je prije svega važno pitanje za proizvođače plinskih uređaja i krajnje kupce. Međutim, upozoravamo da većina (ako ne i svi) plinski uređaji ugrađeni kod krajnjih kupaca u RH nemaju automatsko podešavanje potrebne količine zraka, potrebnog za izgaranje, kojom bi se postigao idealan stehiometrijski omjer zraka i goriva. Stoga je teoretski moguće da energetski „bogatiji“ plin s većom ogrjevnom vrijednosti Hg, koji bi u kemijskom sastavu imao veće količine etana, propana i viših ugljikovodika u odnosu na metan, zbog stehiometrijskog odnosa goriva i zraka neće moći biti u potpunosti iskorišten, te bi mogao dovesti uz nepotpuno sagorijevanje i do povećanog zagađivanja okoliša, te većih računa za plin krajnjim potrošačima. Takvih problema s Američkim LNG-om koji je do sada mogao dolaziti i dolazio je na LNG terminal u Omišlju nema, dok ulazak plina praktički bez ikakvog ograničenja iz cijelog svijeta bi mogao stvoriti takve probleme.

Smatramo da je rok za stupanje na snagu i primjenu ovih Izmjena i dopuna ovih OU neprimjereno kratak.

Primjedbe i prijedlozi za pojedine članke prijedloga propisa ili akta s obrazloženjem, odnosno podlogama

Članak 1.	
Članak 2.	
Članak 3.	<p>Smatramo prema obrazloženju danom u „Načelnim primjedbama na prijedlog propisa ili akta“ da je u članku 23. stavak 1. podstavaka 11. i 12. potrebno izbaciti novo dodani podstavak 11., a podstavak 12. formulirati na način da izmjena glasi:</p> <p>– Donju Gornju ogrjevnju vrijednost isporučenog plina, izraženo u kWh/m³ utvrđenu pri referentnim uvjetima (0/25 °C), svedenu na standardne mjeriteljske uvjete isporuke plina 15 °C, 1013,25 hPa</p>
Članak 4.	<p>Prema obrazloženju danom u uvodu smatramo da u Članku 27. stavak 2. u novo dodanoj točki 14. treba brisati riječ „zadnji“</p> <p>14. stanje plinomjera na zadnji dan mjesečnog, tromjesečnog ili šestomjesečnog razdoblja očitavanja koje primjenjuje operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava u skladu s odredbama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, i podatak da li je stanje očitano, dojavljeno ili procijenjeno (m³),</p> <p>Prema obrazloženju danom u uvodu smatramo da u Članku 27. stavak 3. u novo dodanoj točki 5. treba brisati riječ „zadnji“</p> <p>- stanje plinomjera na zadnji dan mjesečnog, tromjesečnog ili šestomjesečnog razdoblja očitavanja koje primjenjuje operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava u skladu s odredbama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, i podatak da li je stanje očitano, dojavljeno ili procijenjeno (m³)</p>
Članak 5.	
Članak 6.	
Članak 7.	
Članak 8.	Prema obrazloženju danom u „Načelnim primjedbama na prijedlog propisa ili akta“ prilagoditi faktor korekcije
Članak 9.	Smatramo da je rok za stupanje na snagu i primjenu ovih Izmjena i dopuna ovih OU neprimjeren.

PRILOG 2.

KVALITETA OPSKRBE PLINOM

Tablica 2. Praćenje garantiranih standarda kvalitete opskrbe

R.br.	ZAHTJEV KVALITETE OPSKRBE PLINOM	AKTIVNOST	GARANTIRANI STANDARD KVALITETE OPSKRBE	POKAZATELJ ISPUNJAVANJA STANDARDA KVALITETE OPSKRBE	OBVEZNIK PRIMJENE	PRAVO NA NADOKNADU OSTVARUJE	NADOKNADA RADI NEISPUNJAVANJA GARANTIRANOG STANDARDA KVALITETE OPSKRBE*	PODACI KOJE JE OBVEZNIK PRIMJENE DUŽAN PRIKUPLJATI
17	KVALITETA USLUGE	DOSTAVA OČITANJA OPSKRBLJIVAČU OPERATORU TRŽIŠTA PLINA	Dostava podatka o potrošnji stanju plinomjera za obračunsko razdoblje (u roku propisanom MPDS, do 20. dana u narednom mjesecu za krajnje kupce kategorije kućanstvo-koji koriste opskrbu plinom u obvezi javne usluge, odnosno do 8. dana u narednom mjesecu za ostale krajnje kupce)	Broj ostvarenih dana od krajnjeg roka za dostavu unutar garantiranog standarda do dana dostave svih podataka o potrošnji stanju plinomjera za obračunsko razdoblje	OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA	opskrbljivač plinom	250 kuna/danu	Prate se podaci o datumu dostavljanja posljednjeg podatka o očitanju potrošnji stanju plinomjera plina i ostvarenom broju dana van garantiranog standarda
18	KVALITETA USLUGE	NALOG OPSKRBLJIVAČA ZA OBUSTAVOM ISPORUKE PLINA	Maksimalni rok za obustavu isporuke plina od dana zaprimanja naloga opskrbljivača (15 radnih dana)	Ostvareni broj radnih dana od dana zaprimanja naloga opskrbljivača do dana obustave isporuke plina krajnjem kupcu unutar garantiranog standarda, pri čemu obustava ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika	OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA	opskrbljivač plinom	TM1 - 5 kuna/dan/OMM TM2 -15 TM3 -30 TM4 -60 TM5 - 200 TM6 - 1.000 TM7 - 2.500 TM8 - 4.500 TM9 - 10.000 TM10 - 20.000 TM11 - 30.000 TM12 - 70.000	Za svaki nalog prate se podaci o krajnjem kupcu (ime i prezime/naziv, adresa, broj telefona, email) i podaci o nalogu (naziv opskrbljivača, datum zaprimanja naloga opskrbljivača, datumi i broj neuspjelih pokušaja obustave isporuke plina, datum obustave isporuke plina, ostvareni broj radnih dana od datuma naloga opskrbljivača do datuma obustave isporuke plina)

U točki 18. u stupcu "Garantirani standard kvalitete opskrbe" propisati maksimalni dnevni broj naloga koji Opskrbljivač može zadatai Operatoru distribucijskog sustava (npr. ne više od 3 naloga dnevno) jer na ovaj način operator može poslati neograničeni broj naloga i za to potraživati naknadu od ODS.

Dodati članak 18.a kojim bi se na isti način i u istim iznosima propisala obaveza Krajnjem kupcu da plati nadoknadu Operatoru distribucijskom sustava ukoliko ne dozvoljava ili nije omogućio izvršenje Naloga opskrbljivača za obustavom isporuke plina.